

TOPLUM VE KÜLTÜR • TOPLUMSAL KURUMLAR

Test - 01

Kültürün Tanımı, Öğeleri ve İşlevleri

DERS UYGULAMA
Föyleri



1. Herhangi bir halk topluluğunu, millet yapan kültür değerleridir. Kültür, tarihî süreç içerisinde oluşur; milletler yaşadıkça o da yaşar. Dededen, atadan gelen kültürel değerler, yaşayan insanların duygu, düşünce ve yaşantılarıyla şekillenir; zaman içerisinde gelişerek, bazen de değişerek devam eder. Kültür değerleri hiçbir zaman statik kalmaz, devamlı değişim hâlinindedir. Bu değişim çok hızlı olmaz; yıllar, bazen de yüzyıllar içinde olur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi kültürün özelliklerinden biri değildir?

- A) Geçmişten günümüze süregelmektedir.
- B) Süreç içerisinde değişir.
- C) Toplumsal tecrübe ile gelişir.
- D) Kişisel yaratıcılığa dayanır.
- E) Kuşaktan kuşağa aktarılır.

2. Bireylerin toplum bütünü için geçerli olan dile, hukuk kurallarına, aile tiplerine, evlenme biçimlerine, gelenek ve göreneklere, törelere, davranış kalıplarına vb. katılmasıdır. Toplumda birlik ve bütünlüğün sağlanması için kültürün bu unsurlarına bireylerin uyması gereklidir.

Bu parçada anlatılan kültür öğelerine katılma yolu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Seçenekler aracılığıyla kültüre katılma
- B) Kültürün genel öğelerine katılma
- C) Kültürün özel öğelerine katılma
- D) Zorla kültüre katılma
- E) Kültürleşme

3. Bireyler; doğdukları toplumun kültürel unsurlarını önce aile, arkadaş grupları ve okul olmak üzere öğrenmeye başlarlar. Bu kültürel öğeler ve davranış kalıpları, bireyin sosyallaşma sürecini hızlandırır ve topluma uyumunu kolaylaştırır.

Bu parçadan hareketle kültürün söz edilen yönü ile ilgili aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

- A) İnsanlara nasıl yaşamaları gerektiğini bildiren kuralları verir.
- B) İnsanın ürettiği maddi unsurlardan oluşur.
- C) Bireylerin ideallerini şekillendirir.
- D) Gelenekler, görenekler, örf ve âdetler bu boyutu oluşturur.
- E) İçeriğini teknolojik araçlar oluşturur.

4. Bireylerin kültürel kimliklerine, yeteneklerine, ilgilerine, görüşlerine uygun olan gruplara ve meslek edinmesi yoluyla kültüre katılmasıdır.

Bu cümlede, hakkında açıklama yapılan kültüre katılma şekli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Seçenekler yoluyla kültüre katılma
- B) Kültürün genel öğelerine katılma
- C) Kültürün özel öğelerine katılma
- D) Zorla kültüre katılma
- E) Kültürleşme

5. I. Kültür durağandır çünkü onu oluşturan maddi ve manevi unsurlar değişmez.
 II. Kültür tarihseldir yani geçmişten günümüze süregelmektedir.
 III. Kültür öğrenilir; kültür, her bireyin doğduktan sonra yaşantısı yoluyla içinde yaşadığı toplumdan kazandığı davranışlarıyla ilgilidir.
 IV. Kültür görelidir yani her toplumun kendine özgü kültürü vardır.
 V. Kültür toplumsaldır; kültürel özellikler bir araya gelmiş, örgütlenmiş birliklerde, toplumlarda yaşayan insanlar tarafından oluşturulur ve ortaklaşa paylaşılır.

Kültür ile ilgili numaralanmış ifadelerden hangileri yanlıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız V C) II ve III
 D) IV ve V E) II, III ve IV

6. Bir yazar, bir bilim insanı, bir devlet adamı, bir filozof, görüşlerini ve kültürel birikimlerini topluma dil yolu ile yayabilir. Milletimizin dünya görüşü, Yunus Emre'nin ilahilerinde; Türk halkının bayrakta sembolleşen vatan sevgisi, Mehmet Akif'in İstiklal Marşı'nda; Millî Mücadele ruhu, Mehmet Emin Yurdakul'un şiirlerinde ve bu dönemin romanlarında; İstanbul'un güzellikleri, İstanbul halkının gelenek ve görenekleri ile Yahya Kemal'in eserlerinde, Hüseyin Rahmi ve Ahmet Hamdi Tanpınar'ın romanlarında; Anadolu insanının yaşayışı ve değer ölçüleri, Yakup Kadri'nin eserlerinde ebedileşmiştir.

Bu parçadan çıkarılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dil, durağan bir yapıya sahiptir.
 B) Dil, maddi kültür unsurlarını anlamamızı sağlar.
 C) Dil, bilimsel nitelikteki bilgileri dile getirir.
 D) Dilin işlevi toplumdan topluma değişir.
 E) Dil düşüncenin, kültürün taşıyıcısı ve aktarıcısıdır.

7. Maddi ve manevi kültür öğeleri etkileşim hâlinindedir. Bu etkileşimin yönü ve değişim hızı toplumdan topluma farklılık gösterebilmektedir. Örneğin cep telefonu (maddi kültür) hızla yaygınlaşmaktadır ancak onu kullanma görgüsü (manevi kültür) aynı hızda gelişmemektedir. Bunun sonucu olarak toplu mekânlarda yüksek sesle konuşulmakta; tiyatro, cami gibi yerlerde cep telefonunu kapatmaya özen gösterilmemektedir.

Buna göre kültür için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Kültürel öğeler, birbirini etkiler ve değişime yol açar.
 B) Kültürün belirleyici özelliği, duygusal karşılığıdır.
 C) Kültür, geleceğe yönelik beklentilerle oluşur.
 D) Manevi unsurlar etrafında oluşan yaşam tarzıdır.
 E) Kültürün kaynağını tarihî eserler oluşturur.

8. I. Kitle iletişim araçlarının yaygınlaşması
 II. Gelenek ve göreneklerin yaygınlaşması
 III. Teknolojik cihazların kullanımının artması
 IV. Millî değerlere hassasiyet gösterilmesi

Verilenlerden hangileri kültürü etkileyen manevi unsurlardandır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve IV
 D) I, II ve III E) I, III ve IV

ÖĞRENCİ NO		YANITLAR	
1	A B C D E	11	A B C D E
2	A B C D E	12	A B C D E
3	A B C D E	13	A B C D E
4	A B C D E	14	A B C D E
5	A B C D E	15	A B C D E
6	A B C D E	16	A B C D E
7	A B C D E	17	A B C D E
8	A B C D E	18	A B C D E
9	A B C D E	19	A B C D E
10	A B C D E	20	A B C D E

1. • Bir bireyin kendi kültürünün dışında farklı bir kültüre geçtiğinde o kültürün değerlerini çözemediğinde girdiği bunalımdır.
- Bir toplumdaki maddi kültür öğelerinde meydana gelen değişim hızına manevi kültür öğelerinin ayak uyduramaması sonucunda oluşan uyumsuzluk ve gerginlik durumudur.
- Kültür öğelerinin dengeli bir bütünlük sağlayacak biçimde karşılıklı olarak birbirine uyarlanması sürecidir.
- Egemen kültürün başka kültürleri kendine benzeterek yok etmesidir.

Verilenler arasında aşağıdaki kültürel süreçlerden hangisine yönelik bir açıklama bulunmamaktadır?

- A) Zorla kültürleme
B) Kültürel gecikme
C) Kültür şoku
D) Kültürel bütünleşme
E) Alt kültür

2. Bu kavramla ilgili sosyologların benzer tanımları vardır. Sam, "göç nedeniyle bir arada yaşamak zorunda olan farklı kültürlerden insanların kaçınılmaz olarak etkileşim içine girdiklerini ve bu etkileşimin yol açtığı yeni değişimleri" dile getirmektedir. Yine kültür kavramının bu konuda en çok adı geçen araştırmacılarından olan Redfield ve arkadaşları tarafından da benzer şekilde ele alındığı, Flaskerud tarafından ise "bir grubun başka bir gruba etkileşimi sonucu meydana gelen değişim" olarak tanımlandığı görülmektedir.

Bu parçada açıklanan kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kültürel yozlaşma
B) Kültürel gecikme
C) Kültürel görelilik
D) Kültürleşme
E) Kültürel değişim

3. Kültür emperyalizmine karşı en güçlü kültürel araçlardan biri, dildir. Dilimizin geliştirilmesi, dil içindeki yabancı kavramlar yerine Türkçeye uygun kavramların bulunması ve kullanılmasına bağlıdır. Günümüzde özellikle büyükşehirlerde bazı işletmelerin tabelalarında yabancı dilde isimler kullanılması, kültür emperyalizminin göstergelerinden biri olarak değerlendirilebilir. Yabancı dilleri bilim ve iletişim alanlarının yanı sıra günlük hayatta da kullanma yanılığı, kültür emperyalizminin etkilerinin bir sonucudur.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi kültür emperyalizmi ile mücadele etmenin bir yolu olabilir?

- A) Türkçeye yeni yabancı kelimeler kazandırmak
B) Türkçeyi yabancı dillerle bütünleştirmek
C) Günlük yaşamda Türkçeyi kullanmaya özen göstermek
D) Kültürel merkeziliği ortadan kaldırmak
E) Batı dilinin ve kültürünün üstünlüğü algısını geliştirmek

4. Yabancı kültürlerin olumsuz etkisi ve toplumun kendi öz değerlerine yeterince sahip çıkamaması sonucu meydana gelen kültürel bozulmadır. Gençlerin Batı kültürüne özenmesi, yardımlaşmanın yerini çıkarıcılığın ve duyarsızlığın alması bu duruma örnek verilebilir.

Bu parçada açıklanan kültürel sorun aşağıdaki kavramlardan hangisi ile ifade edilir?

- A) Kültür şoku
B) Kültür emperyalizmi
C) Kültürel gecikme
D) Kültür merkeziliği
E) Kültür yozlaşması

5. • Toplum içindeki en güçlü grupların sahip olduğu kültürdür.
- Genelde orta sınıfın paylaştığı değerler, çeşitli alışkanlıklar ve ekonomik kaynaklar bu kültürü oluşturur.

Bu açıklamalar aşağıdaki kavramlardan hangisi ile ifade edilir?

- A) Kültürleme
B) Baskın kültür
C) Kültürlenme
D) Kültürleşme
E) Kültür şoku

6. Farklı kültürlerin ve alt kültürlerin olması; farklı yaşam tarzlarından, coğrafi koşullardan, inançlardan, değer ve normlardan kaynaklanmaktadır. Farklılıklar olmakla birlikte bir arada yaşama, toplumsal bir gerçektir. Bu nedenle bir toplumda farklı kültürel değerlerin olması bir arada yaşamaya engel değildir. Tam tersine olumlu katkılar sağlayabilir. Bu bakış açısına sahip olabilmek her kültürü kendi koşulları içinde değerlendirmekle mümkündür.

Bu parçada belirtilen durum aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ifade edilebilir?

- A) Kültürel görelilik B) Kültürleme
C) Kültür şoku D) Kültürleşme
E) Kültürel merkezîyetçilik

7. Çabuk kullanım ve hızlı tüketim kültürüdür. Aynı zamanda sürekli kalıcılıkla değil, sürekli değişimle sermayenin ve sermaye sisteminin sürdürülebilirliği gerçekleştirilir. Örneğin, müzik alanında, revaçta olan ve her hafta değişen "top 40" içinde olma veya bunları dinlemedir.

Bu parçada açıklanan kültürel kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kültürleşme
B) Kültür emperyalizmi
C) Kültürel yozlaşma
D) Baskın kültür
E) Popüler kültür

8. Belli bir toplumda kültürün maddi ve manevi öğelerinin dıştan içe ya da içten dışa doğru genişlemesidir. Geçmiş yıllarda misyonerler, tüccarlar, kâşifler, göçmenler aracılığıyla gerçekleşen bu durum, günümüzde daha çok kitle iletişim araçlarıyla gerçekleşmektedir. Bu durum kültürel yozlaşmaya neden olabilir.

Bu parçada bahsedildiği biçimiyle kültürel yozlaşma-ya yol açan durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kültürlenme
B) Kültür emperyalizmi
C) Kültürel gecikme
D) Kültürleşme
E) Kültürel merkezîyetçilik

9. Doğum ile başlayan kültürleme ölüm ile son bulur. Kültürün kazanılmasında iki kavram karşımıza çıkar. Bunlar, kültürleme ve kültüre katılmadır. Kültürleme, bireyin toplumun istek ve beklentilerine uyacak şekilde etkilenmesi ve değiştirilmesidir. Nasıl ki okumanın yaşı yoksa kültürel süreçlere katılmanın da yaşı yoktur.

Buna göre kültürleme kavramı aşağıdaki sosyolojik kavramlardan hangisine en yakındır?

- A) Toplumsal uyum
B) Toplumsal norm
C) Toplumsal sapma
D) Toplumsallaşma
E) Toplumsal etkileşim

10. Bir grup, kültürel özellikleri yönünden farklı bir kültür özelliği göstermeyecek kadar başka bir grup kültürüyle kaynaşmış olsa bile birçok yönden farklı kültürel özellikler gösterir. Örneğin göçmen grupların ülkelerine göç ettikleri milletin kültürü ile ana vatanlarındaki kültürün karışımından oluşan kültürleri vardır.

Bu parçada örneklendirilen kültür kavramı aşağıdakilerden hangisi ile ifade edilir?

- A) Maddi kültür
B) Kültür şoku
C) Popüler kültür
D) Alt kültür
E) Kültür emperyalizmi



1066061

ÖĞRENCİ NO		YANITLAR	
1	(A) (B) (C) (D) (E)	11	(A) (B) (C) (D) (E)
2	(A) (B) (C) (D) (E)	12	(A) (B) (C) (D) (E)
3	(A) (B) (C) (D) (E)	13	(A) (B) (C) (D) (E)
4	(A) (B) (C) (D) (E)	14	(A) (B) (C) (D) (E)
5	(A) (B) (C) (D) (E)	15	(A) (B) (C) (D) (E)
6	(A) (B) (C) (D) (E)	16	(A) (B) (C) (D) (E)
7	(A) (B) (C) (D) (E)	17	(A) (B) (C) (D) (E)
8	(A) (B) (C) (D) (E)	18	(A) (B) (C) (D) (E)
9	(A) (B) (C) (D) (E)	19	(A) (B) (C) (D) (E)
10	(A) (B) (C) (D) (E)	20	(A) (B) (C) (D) (E)

1. Mardin evlerinin etrafı, dört metre yüksekliğe ulaşan duvarlarla çevrilir. Bu duvarlar sayesinde bölgedeki sert iklime karşı koruma sağlanır. Mardin evlerinde “eyvan” denilen kısım, yazın yaşamın geçtiği bölümdür. Mimaride önemli bir yere sahip olan eyvan ve revak gibi yarı açık kısımlar, özellikle batı güneşine karşı gölgede kalacak biçimde yapılır. Şanlıurfa evleri ise o bölgeye özgü kalker taşından yapılmaktadır. Bu malzeme yazın sıcaktan, kışın soğuktan korumaları ile ünlüdür. Çevresel özelliklere göre oluşturulan bu yaşam alanları o bölgelere özgü bir kültür mirası olarak kabul edilir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisi söylenebilir?

- A) Kültürel davranışlar nesilden nesile aktarılır.
- B) Kültürün en önemli unsurlarından biri insan-doğa ilişkisidir.
- C) Kültürün oluşması ortak bir yaşantıya bağlıdır.
- D) Kültürün maddi ve manevi öğeleri bulunur.
- E) Kültürel değerler zamanla değişime uğrar.

2. Her toplumda var olan egemen kültür yapısından; davranış biçimleri, giyim, dil, inanış ve geleneklerinden farklı olan alt kültür grupları vardır. Özellikle metropollerde farklı etnik, sınıfsal, dinsel temelde oluşan alt kültür yapıları yoğundur. Bunlar aynı zamanda o toplumun kültürel zenginliğini oluşturur. Kültürel hoşgörü, farklı toplumsal kültürlerin ve alt kültürlerin varlığına saygıyı gerektirir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bir alt kültür grubu olarak gösterilemez?

- A) Türkiye'deki Afgan göçmenler
- B) Metal müzik dinleyenler
- C) Çerkezler
- D) Lise öğrencileri
- E) Güvercin besleyenler

3. Sosyoloji öğretmeni, sınıfındaki öğrencileri daha aktif hâle getirebilmek amacıyla onlara bir ödev verir. Öğrencilerden günümüze kadar aktarılmış olan kültür unsurlarını araştırmalarını ister. Öğrenciler; internetten, belgesellerden, kitaplardan ve çevrelerindeki yaşlılardan birçok bilgi toplar ve bunları düzenleyerek bir pano hazırlar. Ayrıca her biri sınıfta sunum yaparak öğrendiklerini diğer arkadaşlarına aktarır. Bu çalışmadan sonra öğrenciler, daha önce saçma buldukları kültür unsurlarının ne anlama geldiğini kavrarlar.

Bu parçada vurgulanan düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kültür aktarımı eğitim kurumlarında gerçekleştirilir.
- B) Kültürlenme bireylerin diğer yargılarında değişiklik yaratır.
- C) Kültürlenmenin yolu araştırma yapmaktır.
- D) Kültüre katılmak için bireyin istekli olması gerekir.
- E) Modern toplumlarda bireyin kültürlenme süreci hızlanmıştır.

4. Dil bilincini yitiren bir ulus, düşünme ve düşünce üretme yeteneğini de yitirir. Türkiye bu savın doğruluğunun en iyi gözlemlendiği, gözlenebileceği bir ülkedir. Büyük kentlerin ana caddelerinde biraz çevreye bakılarak yapılan bir yürüyüş, karşı karşıya bulunduğumuz bir durumun vahametini görmek için yeterlidir. Kebap lokantasının adı “Hanedan”, berber dükkânının adı “Dallas”. Televizyon kültürünün bağımlısı hâline geldiğimizi, her türlü eleştiri duygusunu yitirdiğimizi bundan daha iyi ne gösterebilir?

Bu parçadaki açıklama, aşağıdaki kavramlardan hangisiyle ilişkilendirilemez?

- A) Kültür şoku
- B) Ulusal kültür
- C) Kültürel yayılma
- D) Kültür emperyalizmi
- E) Kültürel yozlaşma

5. Ogburn'a göre kültürün çeşitli parçaları aynı hızda değişmeyebilir. Bazı parçaları diğerlerine oranla daha hızlı değişir. Bu bağlamda Ogburn, endüstri ve eğitimi iki değişken olarak ele almakta ve bu değişkenlerin birbirleriyle ilişkili olduğunu belirtmektedir. Endüstride meydana gelen değişmeler eğitim sisteminde değişmelere yol açar ve eğitim sistemi endüstride meydana gelen değişmelere ayak uydurmaya çalışır.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Kültürel değişimin kaçınılmaz olduğu
- B) Maddi kültür unsurlarının daha hızlı değiştiği
- C) Maddi olmayan kültür unsurlarının değişime direndiği
- D) Kültürel değişimin zamanla yaşandığı
- E) Kültürel değişimin toplumlara göre farklılaştığı

6. Günümüzün toplumsal yapılarında yüzlerce toplumsal grup ve kültürel öge mevcuttur. Bireye, toplumsal gruplar aracılığıyla kültürel unsurlara katılması için birçok alternatif sunulmaktadır. Bireyin yeteneği ve ilgisi doğrultusunda çeşitli mesleklerle yönelme özgürlüğü vardır. İlgisi, zevkleri, çıkarları doğrultusunda toplumsal gruplar aracılığıyla istediği kültürel unsurlara katılabilir. Örneğin bireyin istediği bir partiye, bir sendikaya, bir sanatsal etkinliğe katılması kendi isteğine bağlıdır. Birey, kendi özgür iradesi ile kültürel unsurlara katılır ya da katılmaz.

Bu parçada kültüre katılmanın aşağıdaki özelliklerinin hangisinden bahsedilmektedir?

- A) Kendine has özel unsurlar içerdiğinden
- B) Bilinçli seçimlere dayandığından
- C) Toplumun cazip kıldığı faktörlere göre belirlendiğinden
- D) Dönemin popüler unsurlarına göre şekillendiğinden
- E) Genel unsurlara bakılarak oluşturulduğundan

7. Kültürel yayılma, bir kültürde ortaya çıkan maddi veya manevi kültür ögesinin dünyadaki başka kültürlerle yayılmasıdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi bir kültürel yayılma örneği değildir?

- A) İtalyan yemeği olan spagettinin tüm dünyada tüketilmesi
- B) ABD filmlerinin yabancı piyasalarda egemen olması
- C) Çin'de oynanmaya başlanan futbolun diğer ülkelerde de oynanması
- D) Tüm dünyanın yoğurt yapmayı Türklerden öğrenmesi
- E) İngilizlerin Afrika yerlilerinin kültürlerini değiştirmeye çalışması

8. Egemenliği kalıcı kılabilmek için bazı gelişmiş toplumların kendi uygarlıklarının özgün ve yegâne uygarlık olduğunu, diğerlerinden üstün olduğunu savundukları görülür.

Bu cümlede dikkat çekilen durum aşağıdaki kavramlardan hangisi ile ifade edilir?

- A) Kültürel değişme
- B) Kültürel gecikme
- C) Kültürel merkezîyetçilik
- D) Kültürleşme
- E) Kültürel yozlaşma



1066062

ÖĞRENCİ NO	YANITLAR
1 0 0 0 0 0 0	1 A B C D E 11 A B C D E
2 1 1 1 1 1 1	2 A B C D E 12 A B C D E
3 2 2 2 2 2 2	3 A B C D E 13 A B C D E
4 3 3 3 3 3 3	4 A B C D E 14 A B C D E
5 4 4 4 4 4 4	5 A B C D E 15 A B C D E
6 5 5 5 5 5 5	6 A B C D E 16 A B C D E
7 6 6 6 6 6 6	7 A B C D E 17 A B C D E
8 7 7 7 7 7 7	8 A B C D E 18 A B C D E
9 8 8 8 8 8 8	9 A B C D E 19 A B C D E
10 9 9 9 9 9 9	10 A B C D E 20 A B C D E

1. Kültürleşme sürecinde iki farklı kültürün ilişkisi sonucunda melez sayılabilecek yeni bir kültürel form ortaya çıkabilmektedir. Örneğin, Almanya'da yaşayan Türk azınlığın günlük yaşamlarının pek çok alanında Alman kültürünün söz, tutum, davranış, düşünme ve yeme içme biçimlerine ait unsurları uyguladıkları görülmektedir.

Buna göre kültürleşme ile ilgili aşağıda verilen bilgilerden hangisi doğrudur?

- A) Kültürleşme ile beraber hâkim kültürün temelleri sarsılır.
- B) Kültürleşme, iki farklı kültürün etkileşimi sonucunda oluşan kültür alışverişidir.
- C) Kültürleşme, bir toplumun bireyleri arasında yaygın olan kültür örüntülerini ifade eder.
- D) Kültürleşme sürecinde azınlık olan grupların kendine özgü kimliği yok olur.
- E) Bireyler, ulusal kimliklerini kültürleşme sürecinde güçlendirirler.

2. İnsanın doğayla olan ilişkisi, üretim ve tüketim biçimlerinin belirleyicisidir. Örneğin Doğu Anadolu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde yaşayan insanlar ekmeklerini toprağı oyulmuş kuyu şeklindeki tandırlarda pişiriyorlardı. Aynı şekilde Orta Anadolu'da saç üzerinde, bazı bölgelerde ise taş fırınlarda pişiriyorlardı. Ancak günümüzde teknolojinin sağladığı üretim kolaylığından ötürü üretim daha çok fabrikalarda ve büyük çaplı fırınlarda gerçekleştirilmeye başlandı. Böylece kendi ekmeğini kendisi üreten insanlar artık ekmeklerini hazır alıp tüketmeye başladı.

Bu parçadan çıkarılabilecek sonuç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kültürün topluma özgü olduğu
- B) Kültürün bireylere kimlik kazandırdığı
- C) Kültür aktarımının topluma süreklilik kazandırdığı
- D) Kültürün dinamik, değişken bir yapıda olduğu
- E) Kültürün köklü bir geçmişe dayandığı

3. Tunç Okan'ın "Otobüs" adlı filminde bir aracı tarafından kandırılarak Avrupa'ya kaçak işçi olarak götürülen köylülerin hikâyesi anlatılır. Köylüler, otobüs sürücüsü tarafından İsveç'in başkenti Stockholm'ün ortasında terk edilir. Uyandıklarında tanımadıkları bir dünyanın ortasında çaresiz kalan köylüler şehre dağılırlar. Film, bu kişilerin yaşadıkları çaresizliği ve şaşkınlığı oldukça güzel bir biçimde bize aktarır.

Bu parçada örneklenen durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kültür emperyalizmi
- B) Baskın kültür
- C) Kültürel görelilik
- D) Kültürlenme
- E) Kültür şoku

4. Maddi kültür öğelerindeki bir değişme, manevi kültür öğelerini de zamanla değiştirir. Örneğin üretimin kara sabanla yapıldığı bir toplum, çok çocuklu ve geniş aile yapısını gerektirir. Teknolojik bir ürün olan traktör ve biçerdöverin tarıma girmesi, köydeki aile yapısını zamanla değiştirecektir. Değişen üretim araçları iş gücüne gereksinimi eskisine oranla azaltacak; böylelikle fazla nüfus göç etmek zorunda kalacak, kentlerin nüfusu artacaktır. Bu zincirleme değişim süreci birdenbire olmayacak ve tarihsel bir süreklilik içinde gerçekleşecektir.

Buna göre maddi ve manevi kültür öğeleri için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Maddi kültür öğelerindeki değişim, manevi kültür öğelerinden bağımsızdır.
- B) Toplumsal değişim sürecinde kültürel öğeler kendi başlarına değişir.
- C) Bağlantılı olmaları ve tarihsellikleri, kültür öğelerini birlikte değişimden alıkoyar.
- D) Kültür taşıyan kurumlar ve kültürel öğeler birbirine eklenmiştir.
- E) Maddi kültür öğeleri, manevi öğeleri değiştirirken manevi öğeler, maddi öğeleri etkileyemez.

5. Kültür, kökleşmiş içerikleriyle toplumun sürekliliğini sağlar, kuşaklar boyu aktarılır. Kökleşmiş kültür içerikleriyle bireyler, gruplar ve toplumlar arasındaki ilişkiler düzenlenir. Örf, âdet, gelenek ve görenekler, yazısız kurallar; kökleşmiş kültür içeriklerini oluşturur. Toplumlar ve hatta bir toplumdaki farklı gruplar; değişik gelenek, görenek, örf ve âdetlere sahiptir. Yazısız olan bu kökleşmiş kültür içerikleri, ortak yaşam sonucu ortaya çıkmıştır ve insanlar arası ilişkileri düzenleme işlevine sahiptir.

Bu parçada kültürün aşağıdaki özelliklerinden hangisine değinilmemiştir?

- A) Tarihselliğine
- B) Toplumlar üstü oluşuna
- C) Toplumsal bir ürün oluşuna
- D) Nesilden nesile aktarılabiliğine
- E) Toplumsal düzeni sağladığına

6. Kültür, insanların toplumsal yaşamlarında tarih boyunca ürettikleri bütün maddi ve manevi değerlerin hepsini dile getirmek için kullanılan bir kavramdır. İnsanlar doğayla ilişkisinde, ihtiyaçlarını gidermek için üretimde bulunur. Aynı zamanda hayatlarını devam ettirme etkinliğinde diğer insanlarla toplumsal ilişkilere girerler. İşte bu üretim ve toplumsal ilişki sonucunda kültür ortaya çıkmıştır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi kültür için söylenemez?

- A) İnsanın ürettiği somut ve soyut değerlerin tamamıdır.
- B) Doğada hazır bulunan şeylerin üzerine insanın eklediği tüm öğelerdir.
- C) En temelinde yaşam mücadelesi yatar.
- D) İnsan eylemlerine yön veren her türlü birikimin genel ifadesidir.
- E) Ekonomik sistemlerin etkisiyle oluşan bir olgudur.

7. "Kültür dediğimiz zaman bir insan toplumunun devlet hayatında, fikir hayatında, iktisat hayatında yapabilecekleri şeylerin toplamını kast ediyoruz ki medeniyet de bundan başka bir şey değildir."

Atatürk

Atatürk bu sözleriyle kültürün aşağıdaki özelliklerinden hangisini vurgulamaktadır?

- A) Çok boyutlu bir olgu olduğunu
- B) Zamanla değişebileceğini
- C) Toplumlara özgü olduğunu
- D) Süreklilik gösterdiğini
- E) Bireyi toplumsallaştırdığını

8. Kültür kavramı çok anlamlı ve geniş kapsamlı olduğundan içeriğini daha iyi anlayabilmek için maddi kültür ve maddi olmayan kültür ayrımı yapılmaktadır. Maddi kültür öğeleri, insanın doğa ile ilişkisi sonucu yarattığı bütün araç ve gereçleri ifade eder. Maddi olmayan kültür öğeleri ise insanlar arası ilişkiler sonucunda ortaya çıkan yazılı, yazısız bütün değer ve normları ifade eder.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi maddi kültür öğesi değildir?

- A) Teknolojik araçlar
- B) Örf ve âdetler
- C) Sanat eserleri
- D) Hatay yemekleri
- E) Dinî kıyafetler



1068063

ÖĞRENCİ NO	YANITLAR
1 0 0 0 0 0 0	1 A B C D E 11 A B C D E
2 1 1 1 1 1 1	2 A B C D E 12 A B C D E
3 2 2 2 2 2 2	3 A B C D E 13 A B C D E
4 3 3 3 3 3 3	4 A B C D E 14 A B C D E
5 4 4 4 4 4 4	5 A B C D E 15 A B C D E
6 5 5 5 5 5 5	6 A B C D E 16 A B C D E
7 6 6 6 6 6 6	7 A B C D E 17 A B C D E
8 7 7 7 7 7 7	8 A B C D E 18 A B C D E
9 8 8 8 8 8 8	9 A B C D E 19 A B C D E
10 9 9 9 9 9 9	10 A B C D E 20 A B C D E

1. Bir toplumun ana yapısal ögeleri olan kurumlar, insanların ihtiyaç ve beklentilerini karşılamak amacıyla oluşturulmuş belirli değerler üzerine inşa edilmiş dinamik yapılardır. Kurumların fonksiyonel, sürekli ve etkili bir biçimde işleyişi, kurumlar arası iş birliği ve ahenk, hem kurum hem de toplumun genel sosyal sistemi açısından önemlidir.

Buna göre toplumsal kurumlarla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Kurumların oluşmasında insanların beklentileri belirleyici bir unsurdur.
- B) Kurumlar birbirleriyle etkileşim içindedir.
- C) Kurumların tek başlarına varlıklarını sürdürmeleri mümkün değildir.
- D) Kurumlar arası uyum önemli bir unsurdur.
- E) Kurumlar, değişmez nitelikte yapılardır.

2. Çocuğun ana dilini öğrendiği, ilk bilgilerini edindiği yer ailedir. Toplumsal da canlılar gibi ayakta kalıp varlıklarını devam ettirme mücadelesi vermektedir. Kültür, toplumun ayakta kalmasını sağlayan temel dinamiklerdendir. Temel kültürel değer ve normlarını yitirmiş toplumların uzun ömürlü olması mümkün değildir. Bu nedenle ailede kazınan kültürün gelecek kuşaklara taşınması önemlidir.

Bu parçadaki açıklama aşağıdaki yargılardan hangisini destekler niteliktedir?

- A) Aile, bireylerin yetenek ve kabiliyetlerini geliştirir.
- B) Bireyin psikolojik ihtiyaçları ailede giderilir.
- C) Aile üyelerinin meslek seçimlerinde rol oynar.
- D) Aile, bireylerin fizyolojik ihtiyaçlarını giderir.
- E) Aile, toplumsal değerlerin bireye aktarılmasını sağlayan en önemli kurumdur.

3. Toplumsal kurum geniş anlamda aynı özellikte bulunan toplumsal değer, kural ve olayların oluşturduğu bütündür. Ekonomi ile ilgili değer, kural ve olaylar, ekonomi kurumunu; eğitim ile ilgili değer, kural ve olaylar, eğitim kurumunu oluşturur. Toplumsal kurumlar, oluşturduğu kuruluşlar ile somut bir yapıya dönüşür.

Buna göre kurum ve kuruluş için aşağıda sırasıyla verilen örneklerden hangisi doğru değildir?

- A) Okul - Eğitim
- B) Eğitim - Üniversite
- C) Siyaset - Meclis
- D) Ekonomi - Merkez Bankası
- E) Din - İbadethane

4. Örgüt; toplumsal yapı içinde insan ilişkileri sonucu oluşan, toplumsal grupların uzmanlaşmasıyla, yönetmelik ve yasalarla belirlenmiş rol ve statülerle bürokratik bir yapıya kavuşmuş, belirli amaçları gerçekleştirmeye yönelik toplumsal bir yapılanmadır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi örgütlerin bir özelliğidir?

- A) Hepsi aynı teknik işlemlere sahiptir.
- B) Toplumun yapısından bağımsızdır.
- C) Toplumsal bütünün parçasıdır.
- D) Ana kurumun amacından bağımsız hareket eder.
- E) Bireye genel amaçlar etrafında özgürlük sunar.

5. Çocukların biyolojik bakımdan olduğu gibi psikolojik bakımdan da korunması ve yetiştirilmesi; sevgi, saygı, sıgınma gibi psikolojik gereksinimlerinin doyurulması ailenin temel işlevlerindendir.

Bu parçadan hareketle aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Aile, mesleki tercihlerimizin şekillendiği yerdir.
- B) Dilin öğrenilmesinde ailenin rolü büyüktür.
- C) Aile, toplumun küçük bir örneğidir.
- D) Sosyalleşmenin başladığı yer ailedir.
- E) Aile, duygusal ihtiyaçların karşılandığı yerdir.

6. Toplumsal yapı içinde her kurum farklı biçimde çalışır fakat birbirlerini tamamlayarak işlevlerini yerine getirir. Dolayısıyla sosyal hayatta kurumlar, birbirinin alternatifi veya rakibi olarak görülemez. Tam tersine sosyal hayatın içerisinde her birinin ayrı bir yeri ve önemi vardır.

Bu parçadan toplumsal kurumlarla ilgili aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Her kurumun yerine getirdiği görev farklıdır.
B) Kurumlar iş birliği olmadan toplumsal amaçlara ulaşır.
C) Kurumlar toplumsal değişmeyi sağlar.
D) Toplumsal kurumlar, bütünleşmeyi engeller.
E) Toplumsal kurumlar, bireylere baskı yapar.

7. Bir toplumda eğitim koşullarının kötü olması; o toplumdaki aile, sağlık, siyaset vb. kurumlarında büyük sorunlar yaşanmasına neden olur.

Bu cümleden toplumsal kurumlarla ilgili aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Bir kurumdaki yozlaşma sadece o kurumu ilgilendirir.
B) Bazı temel nitelikleri değişmeye kapalıdır.
C) Toplum geliştikçe toplumdaki değişme hızı azalır.
D) Bir toplumu oluşturan kurumlar birbirinden bağımsızdır.
E) Kurumların birinde meydana gelen değişme, öteki kurumları da etkiler.

8. • Bu ailede üye sayısı azdır ve genellikle günümüz toplumlarında görülür.
• Kadının aile ekonomisine katkısı, erkekle eşit haklara sahip olmasını sağlamıştır.
• Akrabalık hem anne hem baba tarafından geçmektedir.

Bu özellikler aşağıdaki aile türlerinden hangisine aittir?

- A) Anaerkil aile
B) Geçiş ailesi
C) Ataerkil aile
D) Çekirdek aile
E) Geleneksel aile

9. Eğitimin kendine özgü ilk ve genel işlevi, yeniden kurmaktan çok toplu hâlde yaşayan insanları birbirine benzetmek, sosyalizasyon sürecini düzenlemektir. Bir başka deyişle sosyal kurumları ferden ruhunda devam ettirmek, ferdi kurumsallaştırmak, başlangıçta tekil bir varlık olan insanı "sosyal kişi" hâline getirmektir.

Bu parçada eğitim kurumunun aşağıdaki işlevlerinin hangisinden söz edilmektedir?

- A) Yeni kültür öğeleri üretmesinden
B) Toplumsallaştırma görevinden
C) Bireyin fiziksel ve ruhsal gelişimine katkıda bulunmasından
D) Bireye iletişim ve iş birliği yetenekleri kazandırmasından
E) Bilimsel gelişmelere katkıda bulunmasından

10. Tarih boyunca hep büyük bir öneme sahip olan eğitim, "Bilgi ve becerilerin kuşaktan kuşağa aktarılması ve bireyde istendik davranışların yaratılmasıdır." biçiminde tanımlanabilir. Bir diğer ifade ile eğitim, bir tür sosyalleşme sürecidir. Bireylerin üreten, geniş görüşlü bir zihniyete sahip olmaları eğitim ile mümkündür.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi eğitim kurumunun işlevlerinden biri değildir?

- A) Bilimsel gelişmelere katkıda bulunur.
B) Kültürel mirası kuşaklara aktararak insanların sosyalleşmesini sağlar.
C) Toplumsal kontrolü sağlar.
D) Üretim ve tüketim alışkanlıklarının değişimini sağlar.
E) Hoşgörüyü sahip bireyler yetiştirir.

ÖĞRENCİ NO		YANITLAR	
1	A B C D E	11	A B C D E
2	A B C D E	12	A B C D E
3	A B C D E	13	A B C D E
4	A B C D E	14	A B C D E
5	A B C D E	15	A B C D E
6	A B C D E	16	A B C D E
7	A B C D E	17	A B C D E
8	A B C D E	18	A B C D E
9	A B C D E	19	A B C D E
10	A B C D E	20	A B C D E

1. Din, toplumun ortak değerlerindendir. Özellikle dinsel törenler, bayramlar, insanlar arasında birlik ve beraberlik duygusunu geliştirir. Toplumsal sorunlar karşısında ortak tavır almayı ve birbirlerinin zor günlerinde yardımcı olmayı kolaylaştırır.

Bu parçada din kurumuyla ilgili aşağıdakilerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Toplumsal kontrolü sağladığı
- B) Toplumsal dayanışmayı sağladığı
- C) Sosyalleşmeyi sağladığı
- D) Kültürel devamlılığı sağladığı
- E) Güven ve huzuru sağladığı

2. Dinsel normlarla toplumsal normlar uyum içindedir. Din, toplumsal normların pekişmesini ve bireyler tarafından kabullenilmesini sağlar. Sevap ve günah kavramlarıyla bazı davranışların yapılması özendirilirken bazılarının yapılması önlenir.

Bu parçada dinin aşağıdaki işlevlerinin hangisinden söz edilmektedir?

- A) Kültürel devamlılığı sağlama
- B) Güven ve huzuru sağlama
- C) Sosyalleşmeyi sağlama
- D) Toplumsal kontrolü sağlama
- E) Toplumsal dayanışmayı sağlama

3. Bir mal, kullanım biçimine göre tüketim malı ya da üretim malı olabilir. Örneğin şeker, evde çay içerken kullanıldığında tüketim malı, lokum yapmak için kullanıldığında bir üretim malı olur. Aynı biçimde kömür, ısınmak için kullanıldığında tüketim malı, enerji elde etmek için kullanıldığında üretim malıdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi hem üretim hem de tüketim malı değildir?

- A) Doğal gaz
- B) Süt
- C) Su
- D) Üzüm
- E) Ayakkabı

4. Devlet, hiçbir koşulda bireylerin temel hak ve özgürlüklerini çiğneyemez. Çünkü bireylerin bu hakları, devletten önce var olmuştur. Dolayısıyla devlet, bu hak ve özgürlüklere saygı göstermek zorundadır. Bu hak ve özgürlüklerin kullanılması o derecede önemlidir ki devletin kendisi ya da bir başkası; devletin, ulusun, toplumun vb. nin yararı için diyerek bile bireylerin bu haklarını engelleyemez. Bireyi ve insanı temel almayan devlet, demokratik olamaz.

Bu parçadaki görüşlere sahip olan bir politikacı için siyaset kurumu aşağıdakilerden hangisini benimsemez?

- A) Bireyi devlet karşısında koruyacak önlemler etrafında bilgi üretir.
- B) Demokratik katılımı ön plana taşır.
- C) Her türlü ifade özgürlüğünün önünü açar.
- D) Bireyi devlete indirgeyecek kurumsal düzenlemeler yapar.
- E) Din ve vicdan özgürlüğünü temel değer olarak alır.

5. Her bilimsel alanın kendisine has kavramları olduğu gibi siyaset sosyolojisinin de kendine ait bir terminolojisi vardır. Bu anlamda birey, siyaset sosyolojisinde şu şekilde tanımlanmaktadır: "Toplumlara oluşturan ve içinde yaşadığı sosyal ilişkilerle anlam kazansa da onlardan bağımsız, kendi başına bir varlığı ve kimliği olan tekil insandır. Siyasal süreçlere (oy kullanma, bir partiye üye olma vb.) katılma hakkına sahip olan kimsedir."

Bu parçada söz edilen birey, siyaset sosyolojisinde aşağıdakilerden hangisi ile ifade edilmektedir?

- A) İşçi
- B) Memur
- C) Vatandaş
- D) Üye
- E) Halk

6. Ekonomi sadece kullanım, mübadele (değişim), üretim demek değildir. Parasal olguların yanı sıra sosyolojik yönü de ekonominin sosyal bilim olarak önemli unsurlarındandır. Toplumun sosyolojik yapısı ve gelenekleri, kültürel değerleri, inanışları ve birey davranışları, ekonominin gelişiminde önemlidir. Bu durum, ekonominin temel noktasının birey ve aile olduğunu gösterir. Bireyin davranışları, ihtiyaçları, kararları ve eylemleri, ekonomi biliminin yıllar boyunca bilgi birikimi olarak genişlemesini ve güncel kalmasını sağlamıştır.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşamaz?

- A) İnsanların kişisel beklenti ve ihtiyaçları ekonomiyi etkiler.
B) Ekonomi, toplumla ilişki içinde olan bir bilimdir.
C) Ekonomi, üretim-tüketim ilişkileri ile sınırlı değildir.
D) Ekonomi bilimi sosyal değer ve hareketlilikten bağımsızdır.
E) Ekonomi, bireylerin ve toplumların yapısından etkilenir.

7. Genelde dinler; inanç, ibadet ve cemaatleşme olgularını ihtiva eder. Yani her din, aşkın bir varlıkla insan ve çevresindeki kozmik dünya ve ötesi hakkındaki görüşlere, aşkın varlığa (Tanrı'ya) karşı yerine getirilmesi gerekli kurallara (ve ibadet tarzlarına) ve söz konusu ibadetler yerine getirilirken ortaya çıkan bir cemaat yapısına sahiptir. Her ne kadar dinin bu üç düzeyi birbirinden ayrılmazsa da din sosyolojisi öncelikle cemaatleşmeyi konu almakta, inanç ve ibadet tarzlarını ancak cemaati ilgilendirdiği oranda incelemektedir.

Buna göre din sosyolojisi aşağıdaki konulardan hangisini ele almaz?

- A) İbadet biçimlerinin ve mekânlarının toplumsal bütünleşme ile bağlantısını
B) Dinin birleştiricilik ve bütünleştiricilik yönünü
C) İnancın özünü neyin oluşturduğunu
D) Cemaatsel yapıların eğitime katkısını
E) Dinî görüşler etrafında birleşmiş cemaatlerin siyasal sistemler üzerine etkilerini

8. Sivil toplum, örgütlü toplumdur. Sivil toplum örgütleri, bireylerin temel hak ve özgürlüklerini devlet ve onun kurumlarına karşı koruyan organlardır. Gelişmiş bir toplumun varlığı güçlü bir devlet aygıtına değil, asıl olarak güçlü ve etkili sivil toplum örgütlerinin varlığına dayanır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi sivil toplum örgütü değildir?

- A) Düşünce dernekleri
B) Siyasi partiler
C) İşçi sendikaları
D) Kültür varlıklarını yaşatma kulüpleri
E) İşveren örgütleri

9. Balcıdede köyünde uygulamalı meyve çiftliğinde incelemelerde bulunan Gönen Kaymakamı, önceliğinin eğitim ve üretim olduğuna dikkat çekerken toprağın yapısının korunması için çiftçinin eski üretim alışkanlıklarından vazgeçmesi gerektiğini söyledi. Damlama sulama sisteminin yaygınlaştırılması ve üretim alışkanlığının değişmesi gerektiğini vurguladı.

Bu parçada ekonomi kurumu üzerinde etkisi olan hangi faktör vurgulanmaktadır?

- A) Teknoloji B) Siyaset C) Aile
D) Din E) Coğrafya

ÖĞRENCİ NO		YANITLAR	
1	A B C D E	11	A B C D E
2	A B C D E	12	A B C D E
3	A B C D E	13	A B C D E
4	A B C D E	14	A B C D E
5	A B C D E	15	A B C D E
6	A B C D E	16	A B C D E
7	A B C D E	17	A B C D E
8	A B C D E	18	A B C D E
9	A B C D E	19	A B C D E
10	A B C D E	20	A B C D E

1. Kurumlar için normlar gerçekten önem taşımaktadır. Çünkü kurumsallaşan her şey genelde normsal bir özellik de taşır. Esasen normlar davranışa ait kurallardır, özel hâllerde uygun olan ya da uygun olmayan davranışları belirler. Buna bağlı olarak da uygun olan davranışlara ödül, uygun olmayan davranışlara ceza tayin eder ve bunların toplumsal denetlemesini sağlar.

Bu parçada toplumsal kurumların aşağıdaki özelliklerinden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Yaptırım uygulayabilme gücü vardır.
- B) Toplumsal yapının genel özelliklerini belirler.
- C) Tarih içinde süreklilik özelliği gösterir.
- D) Bireylere çeşitli statüler ve roller atfeder.
- E) Bireylere özgürlük alanları açar.

2. Eğitimin en belirgin özelliği onun kültürel ve değişken olmasıdır. Çünkü sosyal olan, kültürel ve değişken olandır. Burada "kültürel" ile anlatılmak istenen sembolik ve simgesel ifade yollarının yanında onun aktarılabilişliği, kuşaktan kuşağa geçebilirliğidir. Değişme ise eğitimin doğasını oluşturmaktadır. Eğitilenler bir değişime uğradıkları gibi eğitenler de geri dönüşlü olarak bir etkileşme ile değişmektedirler.

Bu parçadan yola çıkılarak eğitim süreci için aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

- A) Bir kültürü referans alarak bu kültüre uyarlanmış bireyler inşa eder.
- B) Anlamlar yaratarak bireyleri, bu anlamlar etrafında bütünleştirir.
- C) Eğitim sürecindeki tüm aktörleri değişime uğratır.
- D) Süreklilik özelliği göstermektedir.
- E) Değişen sosyal yapı içerisinde değişmeden kalan bir kurumsal öze sahiptir.

3. Bir ürünü tercih ederken fiyat, kalite, işlevsellik ve servis ağının genişliği gibi faktörlerin dikkate alınmasını öneren uzmanlar, bu kriterleri dikkate almadan ürünün reklamından veya uluslararası bir markayı taşımasından etkilenmenin doğru olmadığını belirtiyorlar. Fiyatı uygun olan mallar arasında kararsız kalınması hâlinde Türkçe tanıtma ve kullanma kılavuzu bulunan, garanti belgesi olan ve standartlara uygun biçimde üretilen malların tercih edilmesi öneriliyor.

Bu parçada tüketim alışkanlıkları ile ilgili işlenen konu sosyolojinin aşağıdaki toplumsal kurumlarından hangisine aittir?

- A) Din
- B) Aile
- C) Siyaset
- D) Ekonomi
- E) Sağlık

4. Değerler öncelikle ailede kazanılır. Değerler, normlar yoluyla etkinlik kazanır ve normların yaptırım gücü vardır. Söz gelimi yolda yürüyemeyen bir yaşlıya yardım eden takdir edilir; aynı yaşlıya kaba davranan, saygısızlık eden ayıplanır. Bir ihtiyaç sahibine yardım eden cömert bir insan takdir edilir. Hırsızlık yapan cezalandırılır. Bu suretle değerler ve normlar yaptırım kullanarak toplumun düzeyini sağlar.

Bu parçada ailenin aşağıdaki işlevlerinden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Bireylerin bedensel ihtiyaçlarını karşılaması
- B) Neslin devamını sağlaması
- C) Toplumda sosyal denetimi sağlaması
- D) Bireylerinin barınma ihtiyaçlarını karşılaması
- E) Bireylerinin duygusal ihtiyaçlarını gidermesi

5. Siyasal kuruluşların en önemlisi olan devlet, yönetme gücünü çeşitli kuruluş, örgüt ve kurallarla gerçekleştirir. Günümüzün gelişmiş toplumlarında devletin gücü farklı organlar arasında dağıtılmıştır. Bunlardan biri de devletin yürütme organıdır ve bu organ yürütme görevini devlet adına gerçekleştirir.

Bu parçada belirtilen alt kurum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hükûmet
- B) Yargı
- C) Yasama
- D) Yargıtay
- E) Meclis

6. Boşanma kuralları, toplumdan topluma değişiklik gösterir. Ataerkil ailelerde erkek egemenliği olduğu için kadınların genellikle hem evlenmede hem de boşanmada söz hakkı yoktur. Ayrıca evliliğin başlık parası, drahoma gibi karşılıklarla yapıldığı toplumlarda da boşanma zordur. Çünkü boşanma gerçekleşirse büyük miktarlarda yapılan bu ödemelerin geri alınması oldukça güçtür. Bazı dinler, boşanmayı engelleyen kesin kurallar koymuştur. Örneğin Katoliklere göre boşanma kesinlikle yasaktır.

Buna göre boşanma ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Bazı toplumlarda eşlerin boşanmasına izin verilmez.
B) Boşanmanın birtakım sosyal yaptırımları olabilir.
C) Erkek egemen toplumlarda kadının boşanma hakkı yoktur.
D) Ataerkil toplumlarda kadın da erkek de aynı medeni haklara sahiptir.
E) Boşanma olgusu, kültürel farklılıklar gösterebilir.

7. • Doğadan alınan maddelerin yapısında, biçiminde, yerinde değişiklik yapmak için harcanan insan enerjisidir.
• İnsan emeğini daha verimli kılan ve malların üretilmesinde kullanılan araçlardır.
• Mal ve hizmetleri üretmek, kâr sağlamak amacıyla ekonominin diğer öğelerini (doğa, emek, sermaye) bir araya getirme işidir.
• Gereksinimlerin karşılanması amacıyla bir mal veya hizmetten yararlanmadır. Başka bir deyişle bir malın, kişinin gereksinimini karşılaması ve sonunda yok olmasıdır.

Bu tanımlarla aşağıdaki ekonomi kavramları eşleştirdiğinde hangisi dışarıda kalır?

- A) Teşebbüs B) Tüketim C) Enflasyon
D) Sermaye E) Emek

8. • Düşünce ve ifade özgürlüğüne dayalı hoşgörü bir ortam vardır.
• Kadın ve erkek eşitliğine önem veren bir yapı vardır; bu eşitlik, hukuk kuralları ile desteklenmiştir.
• Eş seçiminde bireylerin seçimleri söz konusudur.
• Akrabalık bağı, hem anne hem de baba tarafı üzerinden sürdürülür.

Demokratik aile ile ilgili ifadelerden hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşılamaz?

- A) Karşılıklı anlayış hâkimdir.
B) Kadın ve erkek eşit haklara sahiptir.
C) Ailede kararlar, üyelerin eşit katılımı ile alınır.
D) Ailede güç, erkekte kadına geçmiştir.
E) Akrabalık sadece erkeğin üzerinden sürdürülmez.

9. Bu tür evlenmeler, belirli bir grubun kendi üyeleri arasındaki ilişkiyi devam ettirmek ve grup içi uyumu korumak için yapılır. Kuşkusuz her toplumdaki bu tür akraba evliliğinin çeşitli nedenleri vardır ama Türkiye'nin Doğu ve Güneydoğu Bölgesi'ndeki bu tür evlenmeler temelde "mal/miras bölünmesinin engellenmesi" ve "sahip olunan sınıfsal yapıya denklik" esasında gerçekleşir.

Bu parçada anlatılan evlilikler aşağıdaki kavramlardan hangisi ile ifade edilir?

- A) Endogami B) Matrilokal
C) Poligami D) Neolokal
E) Polijini

ÖĞRENCİ NO		YANITLAR	
1	A B C D E	11	A B C D E
2	A B C D E	12	A B C D E
3	A B C D E	13	A B C D E
4	A B C D E	14	A B C D E
5	A B C D E	15	A B C D E
6	A B C D E	16	A B C D E
7	A B C D E	17	A B C D E
8	A B C D E	18	A B C D E
9	A B C D E	19	A B C D E
10	A B C D E	20	A B C D E

1. Günümüzde aile, tüm toplumlarda önemini korumaktadır. Ancak çekirdek ailenin görevlerini başka kurumlara devretmesi, bireyin ailesine eskisi kadar bağımlı olması özelliğini oldukça azaltmıştır. Çünkü artık ekonomik ve toplumsal sorunları giderme işlevi, devletin görevleri arasına girmiştir.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi anlatılmaktadır?

- A) Ailenin önemini yitirdiği
- B) Birey açısından daha önemli kurumların oluştuğu
- C) Ailenin görevlerinde azalmaların yaşandığı
- D) Ailenin temel işlevlerini yitirdiği
- E) Birey açısından ana kurumun ekonomi olmaya başladığı

2. Ekonomik mal elde edilmesi için emek, para gerektiren ve değişime konu olan mallardır. Ekonomik malı, serbest maldan ayıran temel özellik değişim değerinin olmasıdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi ekonomik mal değildir?

- A) Ekmek
- B) Un
- C) Çimento
- D) Çamaşır makinesi
- E) Rüzgâr

3. Tüm kurumlar gibi eğitim de bir toplumsal zemin üzerine oturur, onun eğilim ve beklentilerine göre işler. Öyle ki en bireysel gözükken yetiştirme-yetiştirme ilişkisinin gerisinde toplumsal bir aile planı vardır. İlk bakışta bireysel bir katkı gibi gözükken eğitimcilerin plan program ve eylemleri bir toplumsal talebe dayanır. Bütün ünlü eğitimciler, bu sosyal çizgiye denk düşmüş onu formüle ederek üzerine bir şeyler kurmaya çalışmışlardır.

Bu parçada eğitimin aşağıdaki özelliklerinden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Bireysel yanı
- B) Eğitimciler açısından önemi
- C) Toplumsal ihtiyaçları karşılaması
- D) Kültürü belirleme özelliği
- E) Toplumun devamını sağlaması

4. Klan döneminin dini, totemizmdir. Kabile döneminde toprağa bağlanılmış, ata önem kazanmış, kendisi kadar ölümden sonra ruhu da ilgi odağı olmuş ve böylece animizm gündeme gelmiştir. Nihayet kabilelerin birleşmesiyle ortaya çıkan site, toplum dönemlerinde politeist inançlara ulaşmıştır. Nihayet ulus olgusuyla da bir tek tanrıcılık inancına ulaşmıştır.

Buna göre dinlerin tarihsel gelişimi için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Örgütlenme biçimine göre dinsel yapıda değişiklikler gözlemlenmiştir.
- B) Her tarihsel dönemde tek tanrıcılık inancı varlığını sürdürmüştür.
- C) Tanrı hep soyut bir varlık olarak algılanmıştır.
- D) Son dönemlerde din, daha birleştirici ve bütünleştirici bir işlev görmüştür.
- E) Roma gibi site toplumlarında tek tanrıcılık inancı gelişmiştir.

5. Tarımsal üretimin başlaması ve özel mülkiyetin ortaya çıkmasıyla kadınların işlevi ikinci planda kalmıştır. Bu tür toplumlarda, kadının kocasının soyunu sürdürmesi için gerekli önlemler alınmıştır. Bu durum, kadınlar için olumsuz koşullar doğurmuştur. Kadın evlere kapatılmış, zina yapan kadınlar en ağır biçimde cezalandırılmış, mal mülk sahibi olmalarını engelleyen çeşitli kurallar uygulanmıştır. Hatta bazı toplumlarda kadınlar da bir özel mülkiyet konusu olmuş, sahip olunan bir mal durumuna dönüşmüştür.

Bu parçada belirtilen toplum biçiminde aşağıdakilerden hangisi gözlemlenmez?

- A) Polijini evlilikler
- B) Ataerkil aile yapısı
- C) Patrilokal yerleşim biçimleri
- D) Geniş aile tipi
- E) Neolokal yerleşim biçimleri